

Skoningajam ir galantiškajam
Kennethui Littaueriui

ŠIOJE KNYGOJE NĖRA NĖ KRISLELIO TIESOS.

Gyvenkite vadovaudamiesi fomomis,
nes jos daro jus drąsius,
kilnius, sveikus ir laimingus.*

„Bokonono knygos“ 1, 5

* Niekam žalos nedarančios netiesos.

TURINYS

Pasaulio pabaigos diena	15
Kai gražu, tai gražu	17
Kvailystė	18
Spėjamas skaidulų susipynimas	20
Medicinos studento laiškas	23
Vabalų kautynės	28
Šlovingieji Hionikeriai	33
Niuto romanas su Zinka	35
Viceprezidentas ugnikalnių klausimais	37
„Slaptasis agentas X-9“	39
Proteinai	42
Pasaulio pabaigos gardumynas	44
Tramplinas	46
Tais laikais, kai automobiliai būdavo su krištolo vazelėmis	49
Linksmų Kalėdų	52
Atgal į vaikų darželį	55

Merginų saugykla	57
Vertingiausia prekė pasaulyje	59
Dumblo nebebus	62
Ledas Nr. 9	65
Jūrų pėstininkai žygiuoja toliau	68
Geltonosios spaudos atstovas	70
Paskutinė pyragėlių partija	72
Kas yra vampyteris	74
Kas buvo svarbiausia dr. Hionikeriui	76
Kas yra Dievas	78
Marsiečiai	79
Majonezas	82
Mus palikę, bet neužmiršti	84
Tik miegi	86
Dar vienas Brydas	88
Dinamito pinigai	90
Nedėkingas žmogus	92
Vin-ditas	95
Laisvalaikio pramogų parduotuvė	100
Miau	104
Mūsų dienų generolas majoras	106
Pasaulinė barakudų sostinė	108
<i>Fata morgana</i>	110
Vilties ir gailestingumo namai	112
Karasas dviem	114
Dviračiai Afganistanui	117
Pavyzdys	121
Komunistų užtarėjai	125
Kodėl kitur nekenčia amerikiečių	127

Kaip bokononistai sprendžia ciesoriaus klausimą	129
Dinaminė įtampa	131
Visai kaip šv. Augustinas	133
Audringos jūros išmesta žuvis	135
Simpatingas liliputas	140
Gerai, motušė	142
Nepajutęs skausmo	145
„Fabriteko“ prezidentas	148
Komunistai, fašistai, rojalistai, parašiutininkai ir vengiantieji karinės tarnybos	150
Niekada nesudarinėk rodyklės savo knygai pats	152
Savieigis voverės ratas	156
Negeras sapnas	158
Kitokia tironija	160
Užsisekite saugos diržus	162
Nuskriausta tauta	166
Kapralo vertė	168
Kodėl Heizelė neišsigando	170
Išdidi ir laisva	172
Taika ir gausa	174
Labai tinkamas metas atvykti į San Lorenšą	176
Galingiausias dalykas pasaulyje	180
Ka-rem-plyyys!	183
San-tas foi-kų	185
Didžiulė mozaika	186
Bokonono auklėtiniai	189
Laimė būti amerikiečiu	191
„Šmikių hiltonas“	193
Juodoji mirtis	196

Katės lopšys 200
Perduokite mano linkėjimus Albertui Šveiceriui 203
Džulianas Kaslis pritaria Njutui, kad viskas
    beprasmiška 205
Aspirinas ir boko-maru 208
Plieninis žiedas 210
Kodėl surambėjo Makeibo siela 212
Krioklio koštuvai 214
Baltaodė nuotaka geležinkelio stoties nešiko sūnui 218
Za-ma-ki-bo 222
Dr. Šlichteris fon Kionigsvaldas baigia lyginti
    rezultatą 224
Užgęsta šviesa 227
Krūva fomų 229
Du termosiuikai 232
Mano išvaizda 235
Kodėl Frankas negalėjo būti prezidentas 239
Daflis 241
Vienintelis keblumas 244
Mona 246
Poetas apdainuoja savo pirmąjį boko-maru 249
Kaip aš vos nepraradau savo Monos 250
Aukščiausias kalnas 254
Pamatau kablį 256
Varpelis, knyga ir višta dėžėje nuo skrybėlės 258
Dvokiantis krikščionis 261
Paskutinis patepimas 264
Geivas patpėrė barvį 266
Frankas leidžiasi į požeminį kalėjimą 269

Kaip ir mano pirmtakai skelbiu Bokoną už įstatymo
ribų 272

Laisvės priešai 274

Mediko nuomonė apie rašytojų streiko padarinius 278

Sulfatiazolis 281

Analgetikas 284

Ką prieš nusižudydami sako bokononistai 287

Pasigrožėkite! 289

Frankas sako mums, ką reikia daryti 291

Frankas ginasi 293

„Keturioliktoji knyga“ 295

Pertraukėlė 297

Niuto motinos rankinukas 300

Istorija 302

Kai pajutau kulką perveriant man širdį 304

Taip jau nutiko 308

Didysis „bum“ 311

Prieglobstis 313

Geležinė mergelė ir požeminis kalėjimas 315

Mona man dėkoja 319

Tiems, kam gali rūpėti 323

Pavėluoju atsakyti 326

Šveicarų Robinzonų šeima 328

Apie peles ir žmones 330

Franko skruzdžių ūkis 333

Tasmaniečiai 336

Tyliai grokite toliau, birbynės 339

Pabaiga 341

1. PASAULIO PABAIGOS DIENA

Vadinkite mane Jona. Taip pavadino mane gimdytojai, tiksliau tariant, nedaug trūko, kad būtų pavadinę.

Jona – Jonas, – net jeigu mano vardas būtų buvęs Semas, vis tiek būčiau likęs Jona – ne todėl, kad neščiau nelaimės kitiems, bet todėl, kad kažkas, gyvas padaras ar negyvas, priversdavo mane trūks plyš atsidurti tam tikroje vietoje tam tikru metu. Man pateikdavo transporto priemones ir dingstis, kartais įprastines, kartais neįtikėtinas, bet nurodytą sekundę šitas jūsų Jona atsirasdavo nurodytoje vietoje, kaip ir būdavo to nepažįstamojo suplanuota.

Klausykitės:

Kai buvau jaunesnis – prieš dvi žmonas, prieš du šimtus penkiasdešimt tūkstančių cigarečių, prieš tris tūkstančius litrų svaigalų...

Taigi, kai buvau gerokai jaunesnis, ėmiau kaupti medžiagą knygai, kurią ketinau pavadinti „Pasaulio pabaigos diena“.

Knyga turėjo būti dokumentinė.

Joje ketinau aprašyti, ką įžymūs amerikiečiai veikė tą dieną, kai pirmoji atominė bomba buvo numesta ant Hirošimos miesto Japonijoje.

Knyga turėjo būti krikščioniška – tuomet buvau krikščionis.

Dabar aš bokononistas.

Jau tuomet būčiau buvęs bokononistas, jei kas būtų pamokęs mane karčiai saldžių Bokonono melų. Deja, tuo metu bokononizmas tebuvo žinomas žvirgždėtų paplūdimių ir koralų liežuvių apjuostoje Karibų jūros salelėje, vadinamoje San Lorenzo Respublika.

Mūsų, bokononistų, įsitikinimu, žmonija suskirstyta į bendrijas, bendrijas, vykdančias Dievo valią, bet niekada nesužinančias, kuo jos užsiima. Tokią bendriją Bokononas vadina karasu, o įnagis – kan-kanas, – atvedęs mane į manąjį karasą, buvo knyga, kurios taip ir nebaičiau, knyga, kurią ketinau pavadinti „Pasaulio pabaiegos diena“.

2. VAI GRAŽU, TAI GRAŽU

„Jeigu pastebėsi, kad be jokios logiškos priežasties tavo gyvenimas persipynęs su kažkieno kito, – rašo Bokononas, – galimas daiktas, tas žmogus yra iš tavo karaso.“

Kitoje „Bokonono knygų“ vietoje jis aiškina mums: „Žmogus sukūrė šachmatų lentą; Dievas sukūrė karasą.“ Jis turi omenyje, kad karasas nepaiso tautinių, organizacinių, profesinių, šeimyninių ir klasinių ribų.

Jis amorfiškas nelyginant ameba.

„Penkiasdešimt trečiajame kalipse“ Bokononas ragina dainuoti kartu su juo:

*Girtuoklis, užknarkęs
Los Andželo parke,
Ir medžiotojas liūtų
Iš džiuuglių vešlių,*

*Dantistas japonas
Ir britų valdovė –
Visi meiliai glaudžias
Vienam vežime.*

3. KVAILYSTĖ

Bokononas nėsyk neįspėja, kad žmogus nesumanytų sužinoti savo karaso ribas ir ką tai jo bendrijai patikėjo nuveikti Visagalis Dievas. Jis tepastebi, kad iki galo šių dalykų jam nelemta atskleisti.

Autobiografinėje „Bokonono knygu“ dalyje jis pateikia alegoriją, vaizduojančią, kokia kvailystė tartis juos patyrus ar supratus.

„Kartą Rodo saloje pažinojau damą anglikonę iš Niuporto, kuri paprašė manęs suprojektuoti ir sumeistrauti būdą jos dogui. Toji dama teigė kuo puikiausiai suprantanti Dievą ir jo kelius. Ji negalėjo suprasti, kam reikia sukti sau galvą dėl to, kas jau įvykę ar kas dar tik nutiks.

Tačiau kai parodžiau jai brėžinį būdos, kurią siūliau sumeistrauti, ji man atsakė: „Atleiskite, bet aš niekad nesuprasdavau šitų dalykų.“ – „Duokite jį savo vyrui ar kunigui – tegul perduoda Dievui, – tariau. – Neabejoju, nutaikęs

laisvą akimirką Dievas paaiškins apie šią mano būdą taip, kad net jūs suprasite.“

Ji atėmė iš manęs tą užsakymą. Niekada jos nepamiršiu. Ji buvo įsitikinusi, kad žmonės, plaukiojantys burlaiviais, Dievui patinka kur kas labiau nei tie, kurie plaukioja kate-riais. Ji negalėjo pakęsti slieko ir cypdavo jį pamačiusi.

Ji buvo kvailė, kaip ir aš, kaip ir kiekvienas, kuris mano suprantąs, ką daro Dievas (rašo Bokononas).

4. SPĖJAMAS SKAIDULŲ SUSIPYNIMAS

Šiaip ar taip, ketinu į šią knygą įtraukti kiek galima daugiau savo karaso narių ir esu nusiteikęs išnagrinėti visa, kas netiesiogiai byloja apie tai, kuo mes, žmonija, lig šiol vertėmės.

Neketinu paversti šios knygos traktatu, propaguojančiu bokononizmą. Vis dėlto norėčiau bokononiškai apie ją įspėti. Pirmasis „Bokonono knygų“ sakinyš skamba šitaip: „Visos tiesos, kurias tuoj papasakosiu jums, yra begėdiškas melas.“

O mano bokononiškas įspėjimas yra štai koks: tas, kuris nesupranta, kaip paranki religija gali būti pagrįsta melais, nesupras ir šios knygos.

Tokios tokelės.

Taigi apie mano karasą.

Tarp jo narių, be abejo, trys vaikai daktaro Felikso Hionikerio, vieno iš pirmosios atominės bombos „tėvų“. Pats

dr. Hionikeris, be jokios abejonės, irgi priklausė mano karasui, nors pasimirė prieš tai, kai mano sinukos – mano gyvenimo skaidulos – persipynė su jo vaikų sinukomis.

Pirmasis jo įpėdinių, kurį palytėjo mano skaidulos, buvo Niutonas Hionikeris, jauniausias iš trijų jo vaikų, jaunesnis iš dviejų sūnų. Iš savo studentų brolijos leidinio „Delta Upsilon Quarterly“ sužinojau, kad Niutonas Hionikeris, sūnus Felikso Honikerio, Nobelio premijos laureato fizikos srityje, davė įžadus stoti į Kornelio skyrių, kuriam priklausiau ir aš.

Taigi parašiau tokio turinio laišką Niutui:

„Brangusis misteris Hionikeri,

nors gal man derėtų kreiptis „Brangusis broli Hionikeri“?

Esu Kornelio absolventas, dabar pragyvenimui rašantis knygas. Šiuo metu kaupiu medžiagą knygai apie pirmąją atominę bombą. Joje aprašysiu vien tai, kas vyko 1945 m. rugpjūčio šeštą dieną, tą dieną, kai ant Hirošimos buvo numesta bomba.

Kadangi amžinatilsį Jūsų tėvas visų laikomas vienu iš pagrindinių tos bombos kūrėjų, būčiau be galo dėkingas, jeigu malonėtumėte papasakoti man kokių linksmų nutikimų, įvykusių Jūsų tėvo namuose tą dieną, kai ji buvo numesta.

Gaila, bet apie Jūsų šlovingą šeimą žinau mažiau nei derėtų, tad net nenutuokiu, ar Jūs turite brolių ar seserų. Jeigu turite, labai norėčiau gauti jų adresus, kad galėčiau kreiptis į juos su panašiu prašymu.

Suprantu, Jūs buvote visai dar mažas, kai ta bomba buvo numesta, bet tai tik į gera. Savo knygoje rengiuosi

sutelkti dėmesį į bombos poveikį žmonijai, o ne į techninius aspektus, tad tos dienos įvykiai kūdikio akimis – dovanokite už šį posakį – tiktų kuo puikiausiai.

Dėl stiliaus ar formos dalykų Jums nėra ko nerimauti. Palikite juos man. Pateikite man, taip sakant, vien nuogus griaučius.

Be abejo, prieš atiduodamas galutinį knygos variantą spaudai, parodysiu Jums, kad gaučiau pritarimą.

Su broliškais linkėjimais.“